2013 METŲ GEOGRAFIJOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO REZULTATŲ

STATISTINĖ ANALIZĖ

2013 m. birželio 7 d. geografijos valstybinį brandos egzaminą leista laikyti 4159 kandidatams – vidurinio ugdymo programos baigiamųjų klasių mokiniams. Dėl įvairių priežasčių į egzaminą neatvyko 544 kandidatai.

Maksimali taškų suma, kurią galėjo surinkti laikantieji egzaminą, – 100 taškų. Minimali egzamino išlaikymo taškų sumos riba, kuri nustatoma po egzamino rezultatų sumavimo, – 16 taškų. Tai sudarė 16 proc. visų galimų taškų. Geografijos valstybinio brandos egzamino neišlaikė 3,25 proc. jį laikiusiųjų.

Pakartotinės sesijos geografijos valstybinį brandos egzaminą 2013 m. birželio 20 d. laikė 68 kandidatai, 21 kandidatų į egzaminą neatvyko.

Žemiau pateikta statistinė analizė paremta pagrindinės sesijos geografijos valstybinio brandos egzamino rezultatais.

Geografijos valstybinio brandos egzamino kandidatų surinktų užduoties taškų vidurkis yra 39,7 taško, taškų sumos standartinis nuokrypis (dispersija) – 15,4. Didžiausias šiemet gautas egzamino įvertinimas – 97 taškai.

Laikiusių geografijos valstybinį brandos egzaminą kandidatų surinktų taškų pasiskirstymas pateiktas 1 diagramoje.

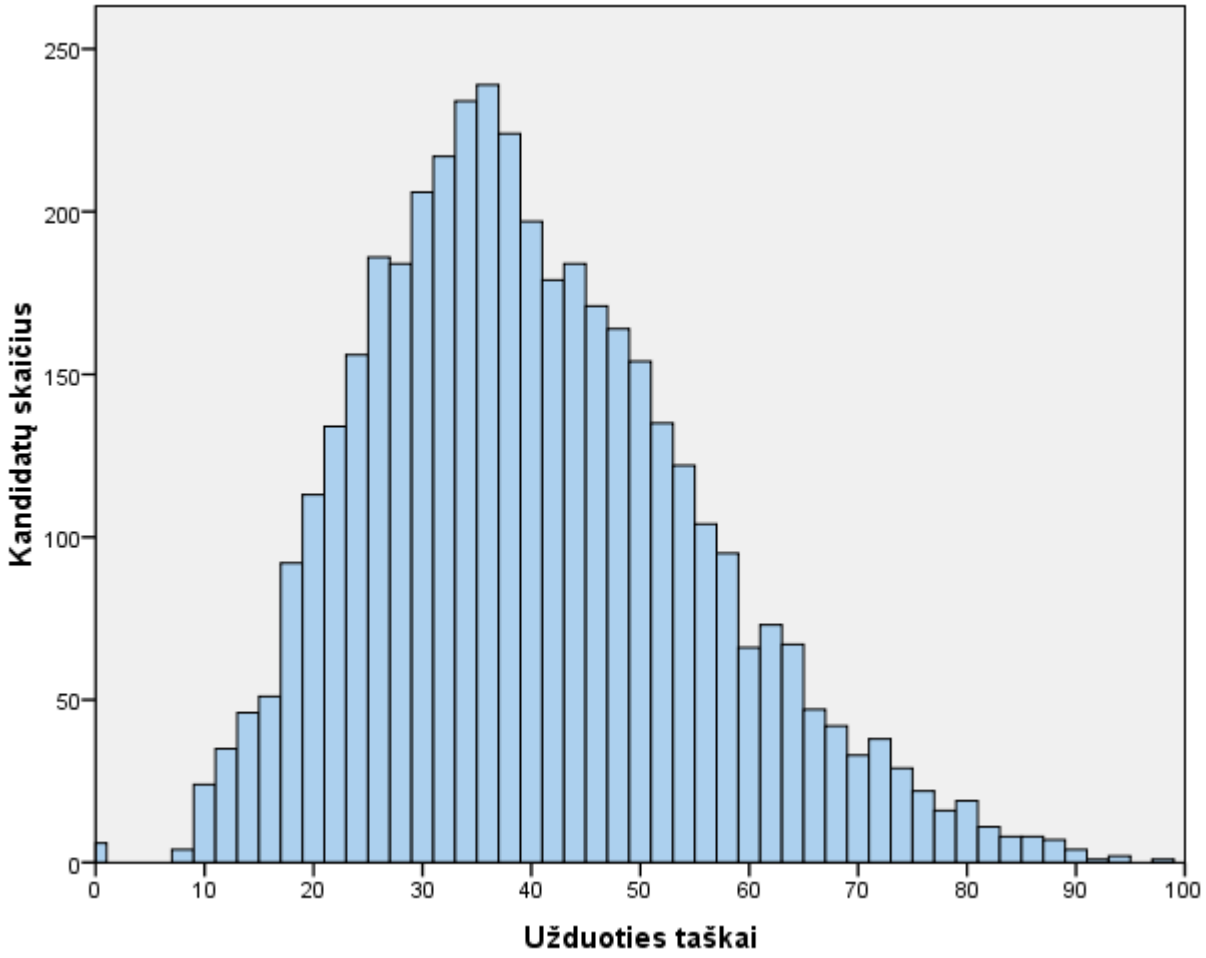

1 diagrama. Geografijos valstybinį brandos egzaminą laikiusių kandidatų surinktų taškų pasiskirstymas

© Nacionalinis egzaminų centras, 2013

Valstybinio brandos egzamino vertinimas yra kriterinis. Minimalus išlaikyto valstybinio brandos egzamino įvertinimas yra 16 balų, maksimalus – 100 balų. Šie balai į dešimtbalės skalės pažymį nėra verčiami. Jie įrašomi į kandidato brandos atestato priedą kaip valstybinio brandos egzamino įvertinimai. Kandidatų surinktų egzamino užduoties taškų ir jų įvertinimo geografijos valstybinio brandos egzamino balais sąryšis pateiktas 2 diagramoje.

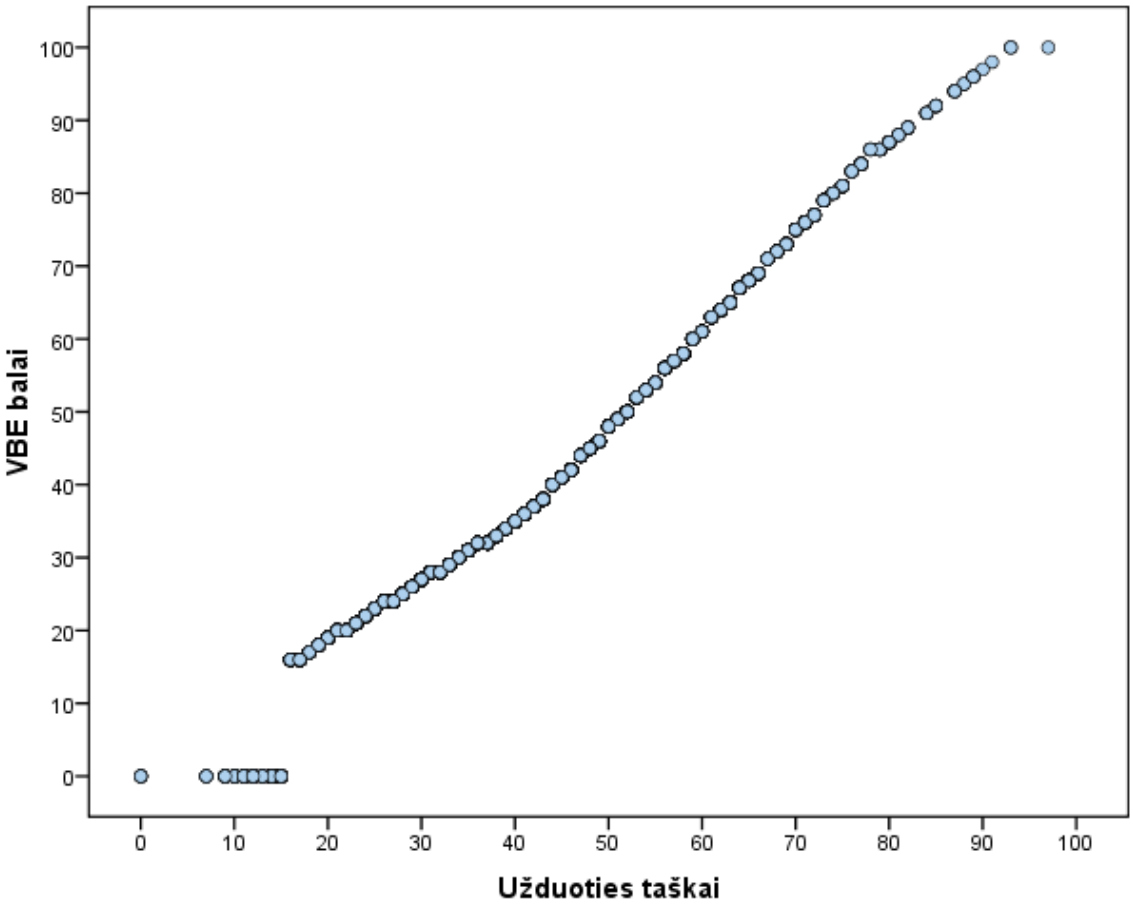

2 diagrama. Už egzamino užduotį gautų taškų ir įvertinimo VBE balais sąryšis

Statistinei analizei atlikti atsitiktinai buvo atrinkta 4150 kandidatų darbų. Apibendrinus informaciją, esančią atrinktuose darbuose, kiekvienam užduoties klausimui (ar jo daliai, jei jis buvo sudarytas iš struktūrinių dalių) buvo nustatyta:

- **kuri dalis kandidatų pasirinko atitinkamą atsakymą (**jei klausimas buvo su pasirenkamaisiais atsakymais**) ar surinko atitinkamą skaičių taškų (**0, 1, 2 ir t. t.);
- **klausimo sunkumas.** Šį parametrą išreiškia toks santykis:

$$\frac{\text{(visų kandidatų už šį klausimą surinktų taškų suma)}}{\text{(visų už šį klausimą teoriškai galimų surinkti taškų suma)}}$$

Jei klausimas buvo vertinamas vienu tašku, tai jo sunkumas tiesiogiai parodo, kuri dalis kandidatų į tą klausimą atsakė teisingai;

- **klausimo skiriamoji geba.** Šis parametras rodo, kaip atskiras egzamino klausimas išskiria stipresniuosius ir silpnesniuosius kandidatus. Jei klausimas buvo labai lengvas ir į jį beveik vienodai sėkmingai atsakė ir stipresnieji, ir silpnesnieji kandidatai, tai tokio klausimo skiriamoji geba maža. Panaši skiriamoji geba gali būti ir labai sunkaus klausimo, į kurį beveik niekas neatsakė. Neigiama skiriamosios gebos reikšmė rodo, kad silpnesnieji (sprendžiant pagal visą egzamino užduotį) už tą klausimą surinko daugiau taškų nei stipresnieji (tai prasto klausimo požymis). Pagal testų teoriją, geri klausimai yra tie, kurių skiriamoji geba yra 0,4–0,5, labai geri – 0,6 ir daugiau. Dėl įvairių pedagoginių ir psichologinių tikslų kai kurie labai sunkūs arba labai lengvi klausimai vis vien pateikiami teste, nors jų skiriamoji geba ir nėra optimali;
- **klausimo koreliacija su visa užduotimi.** Tai to klausimo surinktų taškų ir visų užduoties surinktų taškų koreliacijos koeficientas (apskaičiuojamas naudojant Pirsono koreliacijos koeficientą). Šis parametras rodo, kuria dalimi atskiras klausimas žinias ir gebėjimus matuoja taip, kaip ir visa užduotis. Žinoma, daugiataškio klausimo

koreliacija su visa užduotimi yra didesnė nei vienataškio.

Visų geografijos valstybinio brandos egzamino užduočių sunkumo ir skiriamosios gebos priklausomybė pavaizduota 3 diagramoje. Informacija apie atskirų užduoties temų tarpusavio koreliaciją pateikta 1 lentelėje.

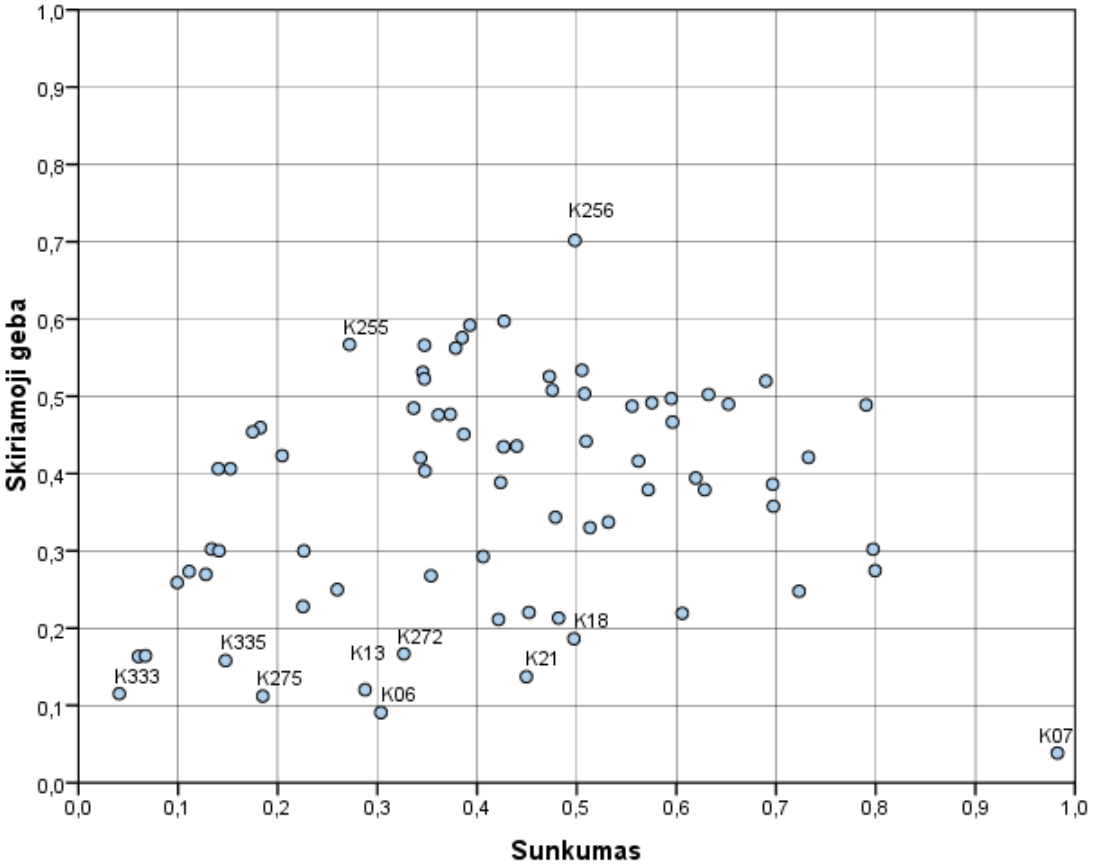

3 diagrama. Visų užduočių sunkumo ir skiriamosios gebos priklausomybė

Turinio požiūriu, geografijos valstybinis brandos egzaminas apima 4 temas. 1 lentelėje pateikta informacija apie atskirų užduoties temų tarpusavio koreliaciją. Šis parametras rodo, kuria dalimi tam tikra atskira testo užduotis matuoja mokinio kompetencijas kitos atskiros užduoties ir visos užduoties atžvilgiu.

1 lentelė. Informacija apie atskirų užduoties temų tarpusavio koreliaciją

	Geografinis pažinimas	Gamtinė geografija	Visuomeninė geografija	Regioninė geografija	Bendra taškų suma
Geografinis pažinimas	1,00	0,69	0,64	0,55	0,78
Gamtinė geografija	0,69	1,00	0,78	0,66	0,93
Visuomeninė geografija	0,64	0,78	1,00	0,70	0,93
Regioninė geografija	0,55	0,66	0,70	1,00	0,79

	Žinios ir supratimas	Taikymas	Analizė, problemų sprendimas, sintezė, vertinimas	Bendra taškų suma
Žinios ir supratimas	1	0,82	0,69	0,96
Taikymas	0,82	1,00	0,67	0,94
Analizė, problemų sprendimas, sintezė, vertinimas	0,69	0,67	1	0,77

Toliau pateikiama geografijos valstybinio brandos egzamino užduoties klausimų statistinė analizė.

2013 m. GEOGRAFIJOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO UŽDUOTIS

I dalis

Kiekvieno iš 1–25 klausimų teisingas atsakymas vertinamas vienu tašku. Į šiuos klausimus yra tik po vieną teisingą atsakymą.

01. Į kokias dalis pradinis dienovidinis dalo Žemės rutulį?

A Į pietų ir šiaurės pusrutulius.
B Į rytų ir vakarų pusrutulius.
C Skiria arktines platumas nuo vidutinių.
D Skiria Atlanto vandenyną nuo Ramiojo.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B*	C	D*	Neatsakė			
28,3	65,3	4,3	1,8	0,3	0,65	0,49	0,40

02. Kuriose Lietuvos rajonų savivaldybėse būdingi karstiniai reiškiniai?

A Joniškio ir Pakruojo.
B Mažeikių ir Skuodo.
C Pasvalio ir Biržų.
D Rokiškio ir Zarasų.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C*	D	Neatsakė			
11,7	11,6	62,8	13,5	0,4	0,63	0,38	0,32

03. Kuris teiginys apie valstybes yra **neteisingas**?

A Dauguma pasaulio valstybių yra unitarinės.
B Monarchija yra seniausia valstybės valdymo forma.
C Pasaulyje konstitucinių monarchijų yra mažiau nei absoliutinių.
D Teritorija yra pastoviausias valstybės elementas.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C*	D	Neatsakė			
23,8	11,2	45,2	19,2	0,6	0,45	0,22	0,20

04. Kurioje saloje yra veikiančių ugnikalnių?

A Islandijos.
B Madagaskaro.
C Šri Lankos.
D Tasmanijos.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A*	B	C	D	Neatsakė			
63,2	12,4	11,6	12,4	0,4	0,63	0,50	0,41

05. Kuria raide (iš pažymėtų **A**–**D**) rodomas upės kairysis intakas?

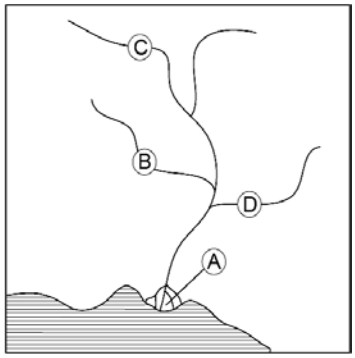

A
B
C
D

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C	D*	Neatsakė			
6,7	38,8	11,7	42,7	0,1	0,43	0,60	0,48

06. Kuris apibūdinimas tinka arktinėms dykumoms?

A Auga sukulentai, rūšinė įvairovė skurdi, kai kur jos visai nėra.
B Augalija labai skurdi, auga tik kerpės, samanos.
C Medžiai auga ardais, pomiškyje – prietema ir drėgna.
D Žiemą daugelis medžių numeta lapus, žolė sunyksta.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B*	C	D	Neatsakė			
58,4	30,4	4,6	5,9	0,7	0,30	0,09	0,11

07. Gyventojų piramidėje parodyta Japonijos gyventojų amžiaus ir lyties struktūra. Kokio amžiaus gyventojų Japonijoje daugiausia?

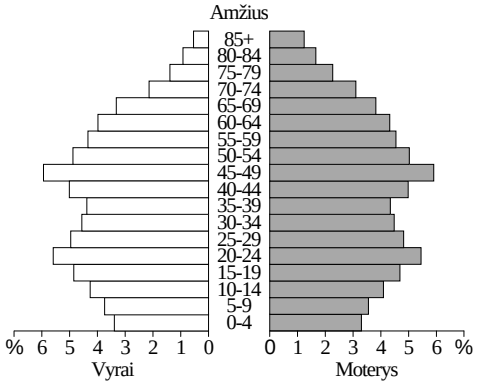

A 10–14 metų.
B 20–24 metų.
C 35–39 metų.
D 45–49 metų.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C	D*	Neatsakė			
0,8	0,3	0,5	98,2	0,2	0,98	0,04	0,14

08. Kur yra didžiausia atmosferos masė?

A Egzosferoje.
B Mezosferoje.
C Termosferoje.
D Troposferoje.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C	D*	Neatsakė			
15,1	19,0	24,9	40,6	0,4	0,41	0,29	0,26

09. Kurioje eilutėje yra nurodytos dažniausios karinių konfliktų priežastys?

A Etninė nesantaika, separatizmas.
B Klimato pokyčiai, šešėlinė ekonomika.
C Migracija, religinė nesantaika.
D Piligrimų kelionės, politinė kova.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A*	B	C	D	Neatsakė			
61,9	2,3	26,0	9,3	0,5	0,62	0,39	0,33

10. Koks požymis lemia Islandijos priskyrimą prie Šiaurės Europos regiono šalių?

A Ekonominiai laimėjimai.
B Gamtinių sąlygų panašumas.
C Geografinis išsidėstymas.
D Vieninga transporto sistema.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C*	D	Neatsakė			
17,0	16,1	60,6	6,1	0,2	0,61	0,22	0,16

11. Pagal kokią projekciją parengtas šis žemėlapis?

A Azimutinę.
B Daugiakampę.
C Kūginę.
D Ritininę.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C	D*	Neatsakė			
38,3	16,5	11,2	33,6	0,4	0,34	0,48	0,42

12. Kaip vadinamas uolienų dūlėjimo produktų pernešimas iš vienos vietos į kitą?

A Akumuliacija.
B Degradacija.
C Denudacija.
D Dūlėjimas.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C*	D	Neatsakė			
41,9	4,2	35,4	18,0	0,5	0,35	0,27	0,24

13. Kuri teritorija, iš pažymėtų kartoschemoje raidėmis **A**–**D**, aprašyta šaltinyje?

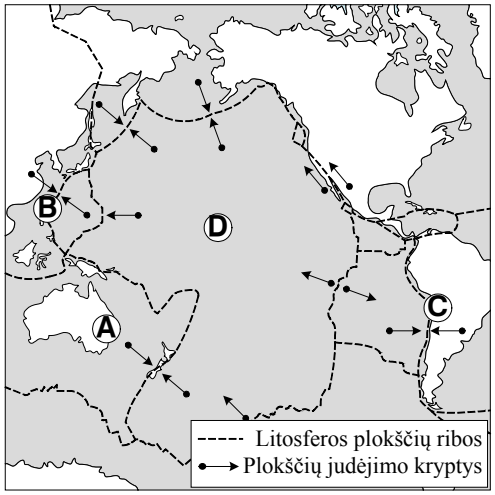

Šaltinis

Teritorija susiformavo destruktyviajame tektoninių plokščių pakraštyje. Dėl geologinių poslinkių teritorija pakyla aukštyn apie 10 centimetrų per 100 metų. Dėl tektoninių plokščių sąveikos teritorija vulkaniškai ir seismiškai labai aktyvi.

A
B
C
D

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C*	D	Neatsakė			
12,9	40,2	28,8	17,8	0,3	0,29	0,12	0,13

14. Kada Argentinoje būna ilgiausia metų diena?

A Vasario 20 d.
B Kovo 21 d.
C Birželio 22 d.
D Gruodžio 22 d.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C	D*	Neatsakė			
10,0	17,5	34,6	37,3	0,6	0,37	0,48	0,40

15. Schemoje pavaizduota teorinė bendroji Žemės atmosferos cirkuliacija. Esant kokiai aplinkybei ši schema **teisinga**?

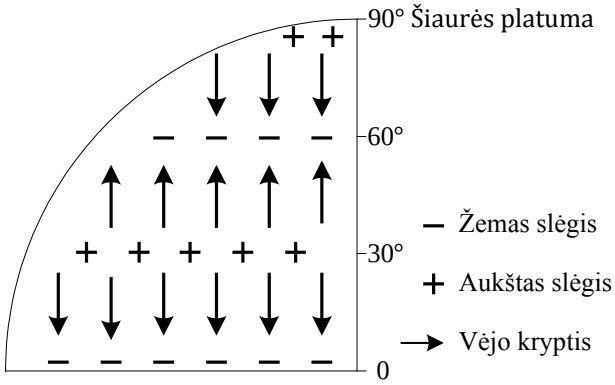

A Aplink Žemę neskrieja Mėnulis.
B Žemė nesisuka aplink savo ašį.
C Žemė neskrieja aplink Saulę.
D Žemė turi elipsoido formą.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B*	C	D	Neatsakė			
19,1	26,0	13,8	40,6	0,5	0,26	0,25	0,26

16. Viduržemio jūros vandens druskingumas yra tris su puse karto didesnis nei Baltijos jūros. Kurioje eilutėje nurodyta **neteisinga** šio reiškinio priežastis?

A Baltijos jūros vanduo vėsesnis, garavimo intensyvumas mažesnis.
B Į Baltijos jūrą įteka daugiau upių, atnešančių gėlo vandens.
C Viduržemio jūra priklauso seisminei zonai.
D Viduržemio jūros klimatas yra sausas ir karštas.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C*	D	Neatsakė			
16,7	23,0	44,0	16,0	0,3	0,44	0,44	0,35

17. Kurioje eilutėje teisingai nurodytos geografinės zonos ir klimato juosta?

A Miškastepės ir savanos – vidutinių platumų klimato juosta.
B Miškastepės ir stepės – subekvatorinė klimato juosta.
C Savanos ir retmiškiai – paatogrąžio (subtropinė) klimato juosta.
D Tundros ir miškatundrės – subarktinė klimato juosta.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C	D*	Neatsakė			
14,1	18,2	19,8	47,3	0,6	0,47	0,53	0,41

18. Kurioje eilutėje yra nurodyti **socialinės** gyventojų sudėties rodikliai?

A Gyventojų skaičius, rasė, urbanizacija.
B Kraujo grupė, išsimokslinimas, pilietybė.
C Specialybė, išsimokslinimas, gyventojų pajamos.
D Tautybė, pilietybė, gyventojų pajamos.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C*	D	Neatsakė			
23,6	2,7	49,7	23,5	0,5	0,50	0,19	0,13

19. Kuri valstybė pagal teritorijos sudėtį yra federacinė?

A Bulgarija.
B Lenkija.
C Vengrija.
D Vokietija.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C	D*	Neatsakė			
17,9	6,1	18,1	57,5	0,4	0,58	0,49	0,39

20. Kuris teiginys nusako rinkos ekonomiką?

A Maža prekių ir paslaugų pasiūla.
B Natūralus paklausos ir pasiūlos reguliavimas.
C Stinga būtiniausių prekių, ribotas jų vartojimas.
D Vyriausybė planuoja produkcijos poreikius.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B*	C	D	Neatsakė			
16,6	69,7	5,1	8,2	0,4	0,70	0,36	0,31

21. Kurie teršalai daugiausia lemia rūgščių lietų susidarymą?

A Anglies dioksidas.
B Anglies monoksidas.
C Metanas.
D Sieros dioksidas.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C	D*	Neatsakė			
36,0	12,5	6,1	44,9	0,5	0,45	0,14	0,13

22. Kuris teiginys apie pasaulio regionus yra **teisingas**?

A Baltijos jūros regionui priklauso Baltarusija.
B Daugelis Pietų Amerikos valstybių yra ekonomiškai stiprios šalys.
C Rusijos rytinė dalis vadinama Sibiru.
D Tibeto autonominis rajonas priklauso Indijai.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C*	D	Neatsakė			
12,7	21,4	48,2	17,4	0,3	0,48	0,21	0,18

23. Kurioje iš pažymėtų raidėmis (**A**–**D**) vietovių metinis kritulių kiekis didžiausias?

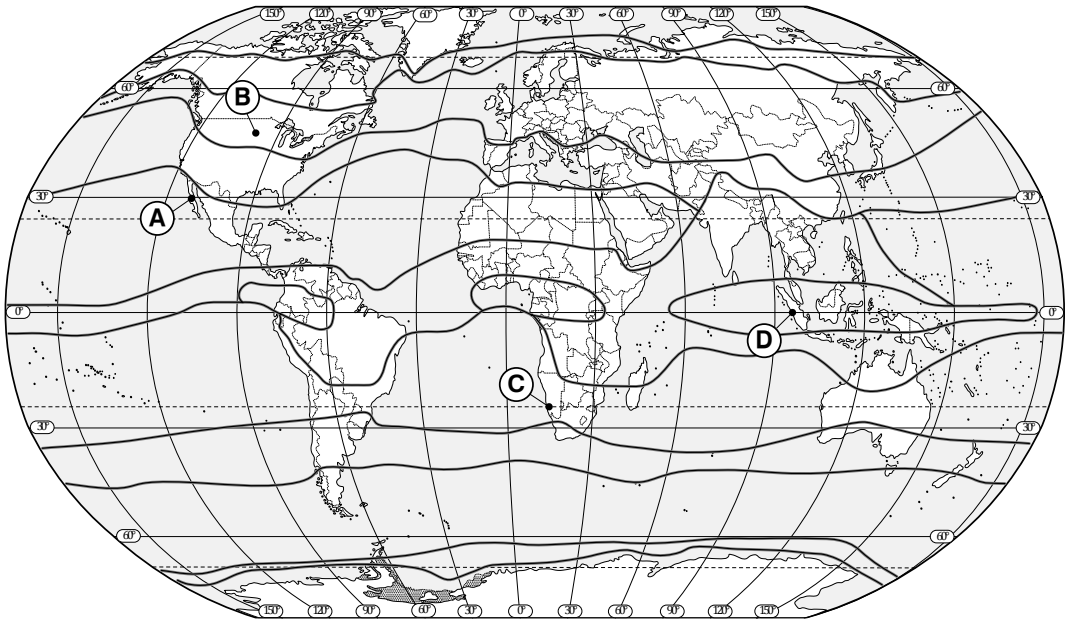

A
B
C
D

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C	D*	Neatsakė			
11,4	20,6	8,3	59,5	0,2	0,59	0,50	0,40

24. Kurioje eilutėje **visos** išvardytos valstybės yra Europos Sąjungos narės?

A Austrija, Islandija, Prancūzija.
B Bulgarija, Rumunija, Šveicarija.
C Estija, Portugalija, Vengrija.
D Ispanija, Olandija, Norvegija.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C*	D	Neatsakė			
24,2	12,8	42,1	20,7	0,2	0,42	0,21	0,21

II dalis

25 klausimas. Naudodamiesi žemėlapiu **A** ir kartoschema **B** bei žiniomis, atlikite žemiau pateiktas užduotis.

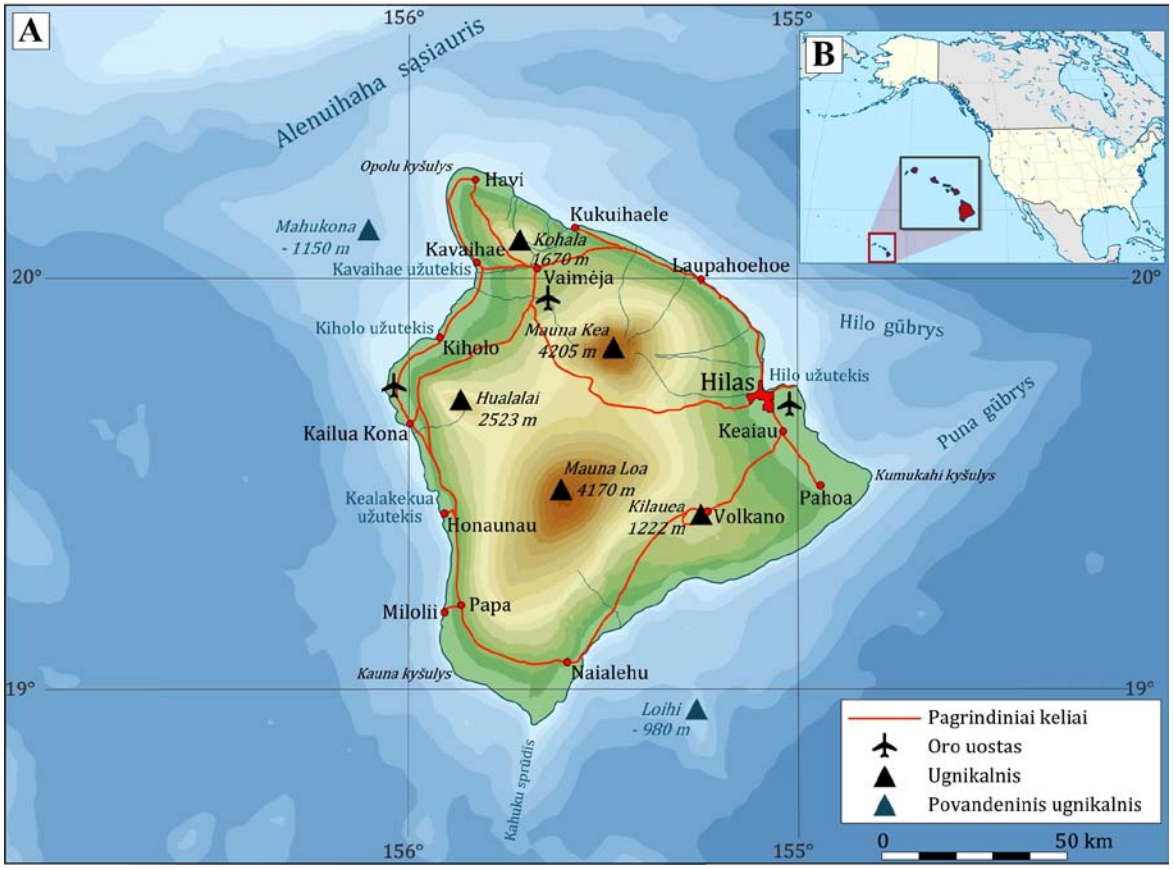

25.1. Nustatykite Mauna Loa geografines koordinates (minutės tikslumu).

..... ° ..... ' ..... ir ..... ° ..... ' .....

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
79,7	10,0	10,3	0,15	0,41	0,56

25.2. Nustatykite, kokiu azimutu nuo Mauna Loa yra Mauna Kea.

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
65,2	34,8	0,35	0,57	0,48

25.3. Koks aukščių skirtumas tarp ugnikalnių Hualalai ir Mahukonos?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
52,4	47,6	0,48	0,51	0,14

25.4. Koks žemėlapyje **A** pažymėtas salos aukščiausios vietos absoliutinis aukštis?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
30,4	69,6	0,70	0,39	0,33

25.5. Įvardykite salas, kurios parodytos kartoschemoje **B**.

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
72,8	27,2	0,27	0,57	0,53

25.6. Kokiai valstybei priklauso šios salos?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
50,2	49,8	0,50	0,70	0,54

25.7. Kokia kryptimi išsidėsčiusios šios salos?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
63,9	36,1	0,36	0,48	0,40

25.8. Įvardykite vandenyną, kuriame yra šios salos.

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
20,9	79,1	0,79	0,49	0,45

25.9. Pagrindinis šių salų gyventojų pajamų šaltinis – turizmas. Kodėl šios salos mėgstamos turistų? Pateikite du argumentus.

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
18,7	48,3	33,1	0,57	0,38	0,44

26 klausimas. Remdamiesi Europos geografinių zonų ir politiniu žemėlapiais, lentelės duomenimis bei žiniomis, atsakykite į klausimus ir atlikite pateiktas užduotis.

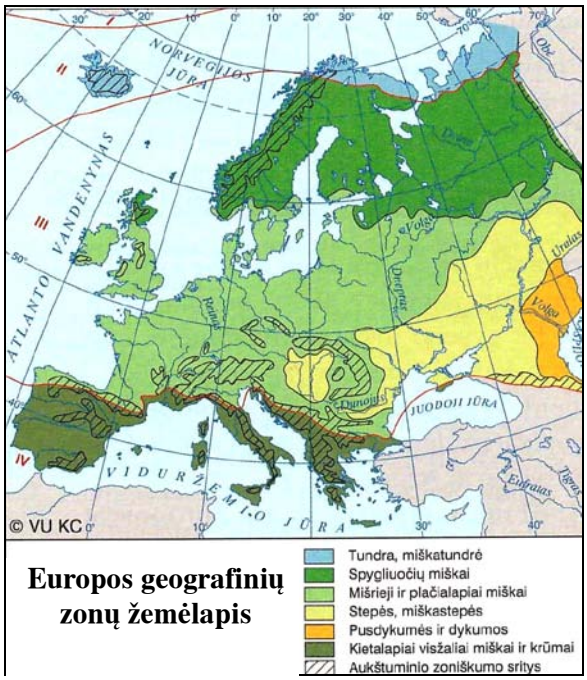

Europos geografinių zonų žemėlapis

Europos politinis žemėlapis

Lentelė

Valstybė	Plotas, km²	Miškų plotas, km²
1. Austrija	83 855	39 600
2. Čekija	78 866	26 000
3. Estija	45 227	23 066
4. Vengrija	93 030	18 513
5. Liuksemburgas	2 586	905

26.1. Kurioje valstybėje miškai užima daugiau nei pusę šalies ploto?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
20,3	79,7	0,80	0,30	0,29

26.2. Kurioje valstybėje yra mažiausias miškingumas?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
40,4	59,6	0,60	0,47	0,37

26.3. Kodėl Vengrijos miškingumas daugiau kaip du kartus mažesnis nei Austrijos? Nurodykite **dvi** gamtines priežastis.

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
77,3	18,8	3,9	0,13	0,30	0,51

26.4. Kuo skiriasi Estijos ir Čekijos miškai pagal geografines zonas? Nurodykite **du** skirtumus.

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
48,2	26,5	25,3	0,38	0,58	0,56

26.5. Įvardykite Europoje esančią lygumą, kurioje geografinės zonos keičiasi nuo tundros iki dykumų.

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
86,0	14,0	0,14	0,41	0,52

26.6. Kokia miškų ekologinė svarba? Atsakymą pagrįskite **dviem** teiginiais.

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
17,0	53,6	29,4	0,56	0,42	0,49

27 klausimas. Remdamiesi žemėlapiu ir metinio kritulių režimo diagrama bei žiniomis, atsakykite į klausimus ir atlikite pateiktas užduotis.

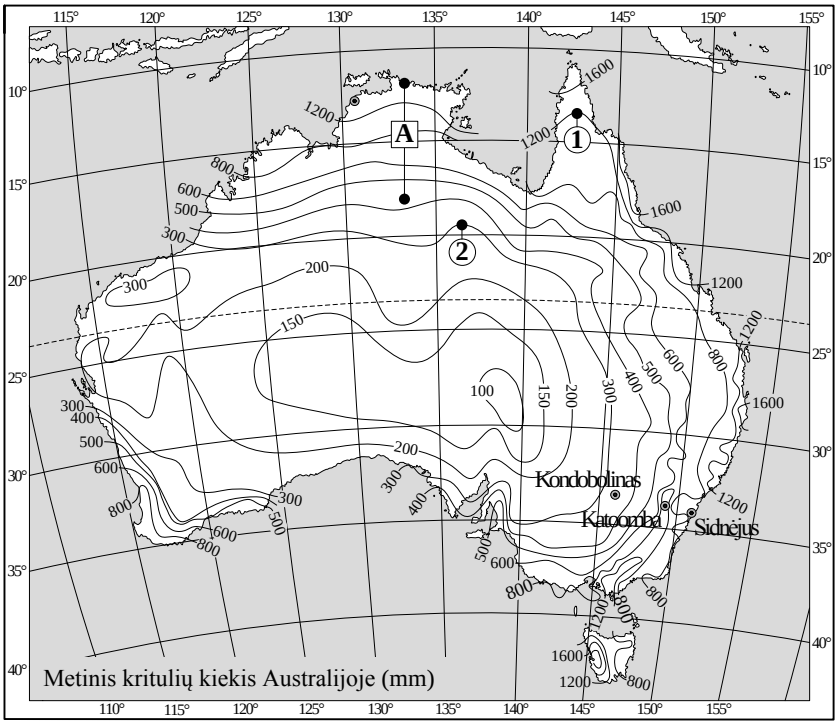

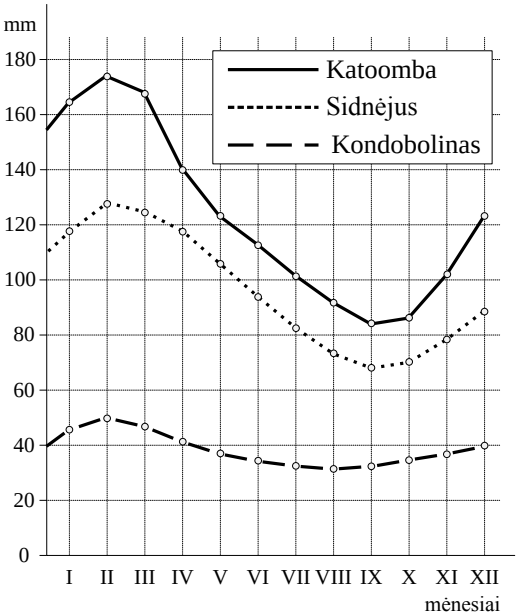

Rytų Australijos miestų metinis kritulių režimas

27.1. Nustatykite skaitmenimis **1** ir **2** pažymėtų vietovių metinio kritulių kiekio **skirtumą**.

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
26,7	73,3	0,73	0,42	0,37

27.2. Dėl kokios priežasties keičiasi kritulių kiekis tolstant nuo pakrantės **A** raide pažymėtoje atkarpoje?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
67,3	32,7	0,33	0,17	0,15

27.3. Remiantis diagrama nustatykite, kuris Rytų Australijos miestas (Katoomba, Sidnėjus, Kondobolinas) įsikūręs Didžiajame Vandenskyros kalnagūbryje.

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
46,8	53,2	0,53	0,34	0,27

27.4. Kodėl Kondobolino mieste kritulių kiekis mažesnis nei kituose miestuose?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
57,4	42,6	0,43	0,43	0,36

27.5. Kodėl centrinėje žemyno dalyje yra mažas kritulių kiekis? Nurodykite dvi priežastis.

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
64,0	35,0	1,0	0,18	0,11	0,19

27.6. Pagal litosferos plokščių judėjimo teoriją prognozuojama, kad per artimiausius 30 mln. metų Australija kirs pusiaują. Koks klimato pokytis galimas centrinėje žemyno dalyje?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
49,5	50,5	0,51	0,53	0,42

28 klausimas. Naudodamiesi Lietuvos nacionalinių parkų kartoschema ir žiniomis, atlikite žemiau pateiktas užduotis.

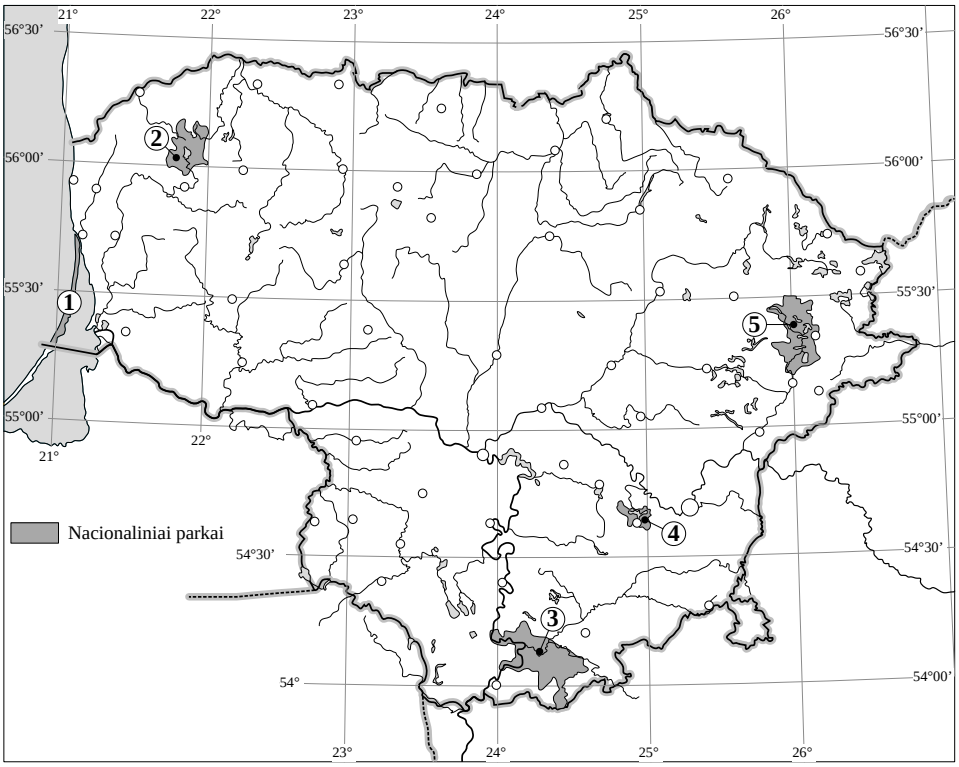

Šaltinis

Net vėjai pailsta, bandydami aplėkti šio nacionalinio parko girias. Čia pušimis apaugusios žemyninės kopos yra išties neaprėpiamos. Pietinėje parko dalyje yra aukštapelkių, išsaugojusių savitą augmeniją ir gyvūniją. Girios paveikė ir regiono klimatą. Čia vasarą daugiau giedrų dienų, keliais laipsniais šaltesnės žiemos.

Pagal: L. Railienė, V. Lamanauskas. Bendroji geografija, 2003

28.1. Nurodykite prie kurių saugomų teritorijų **kategorijų** (konservacinių, kompleksinių) pagal apsaugos režimą priskiriami draustiniai, nacionaliniai parkai, regioniniai parkai, rezervatai.

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
41,0	16,4	42,6	0,51	0,50	0,44

28.2. Apie kokį nacionalinį parką rašoma šaltinyje? Kokiu skaitmeniu jis pažymėtas kartoschemoje?

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
64,5	25,8	9,7	0,23	0,23	0,32

28.3. Kas yra nacionalinis parkas?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
87,2	12,8	0,13	0,27	0,36

28.4. Kokią **neigiamą** įtaką pelkėms turi žmogaus ūkinė veikla?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
65,5	34,5	0,35	0,53	0,44

28.5. Pagal Ramsaro konvenciją Lietuva įsipareigojusi saugoti ir atsakingai naudoti pelkes. Kodėl svarbu išsaugoti pelkes? Nurodykite jų reikšmę gamtai, ūkiui ir mokslui.

(3 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)				Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2	3			
23,4	34,3	34,1	8,2	0,42	0,39	0,52

29 klausimas. Naudodamiesi Pietryčių Azijos regiono žemėlapiu **A**, regiono ūkio struktūros diagrama **B** ir šaltiniu bei žiniomis atlikite užduotis.

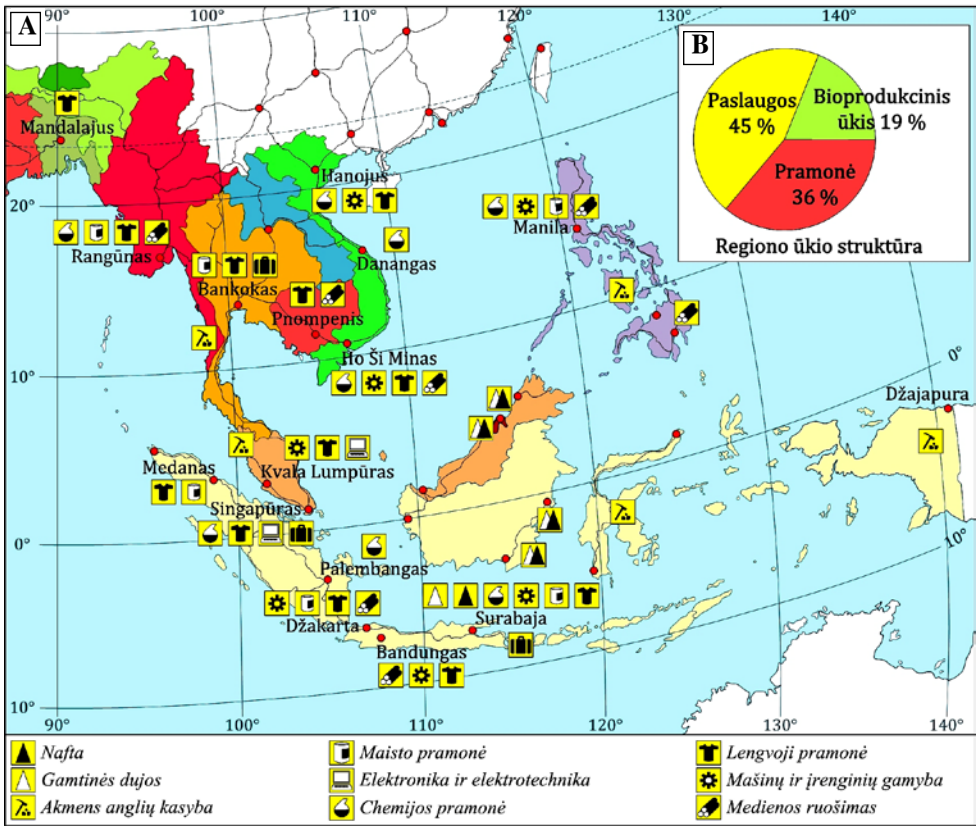

Šaltinis

Kasmet į regioną atvyksta daug žmonių iš gretimų, tankiai gyvenamų sričių. Siekiantys išlaikyti savo tradicijas ir papročius, atvykėliai papildo ir taip įvairią tautų mozaiką. Tūkstantmečius šią Azijos dalį veikė kaimyninės didelės šalys. Iš ten atkeliavo dabar plačiai išpažįstamos religijos: budizmas, islamas ir induizmas. Beveik visos šio regiono šalys, išskyrus Tailandą, buvo Europos valstybių kolonijos. Todėl ir taip didelę religinę įvairovę papildė europiečiai – krikščionys.

29.1. Kokiose sausumos dalyse išsidėsčiusios šio regiono šalys? Nurodykite **dvi** sausumos dalis.

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
77,9	7,6	14,5	0,18	0,46	0,55

29.2. Šiame regione pasitaiko įvairių gamtos nelaimių. Pateikite bent vieną pavyzdį ir nurodykite jos priežastį.

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
18,4	25,1	56,4	0,69	0,52	0,50

29.3. Koks ūkio sektorius dominuoja šio regiono valstybėse?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
44,4	55,6	0,56	0,49	0,38

29.4. Kurios valstybės – metropolijos turėjo įtakos šio regiono tautų ir kultūrų įvairovei? Nurodykite **dvi** šalis.

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
77,5	9,9	12,5	0,17	0,45	0,57

29.5. Kokios palankios sąlygos lemia šio regiono valstybių ūkio plėtrą? Nurodykite **dvi** sąlygas.

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
45,8	39,8	14,4	0,34	0,42	0,48

30 klausimas. Naudodamiesi pateiktais šaltiniais A, B ir C apie urbanizaciją bei žiniomis, atsakykite į klausimus ir atlikite pateiktas užduotis.

Šaltinis A

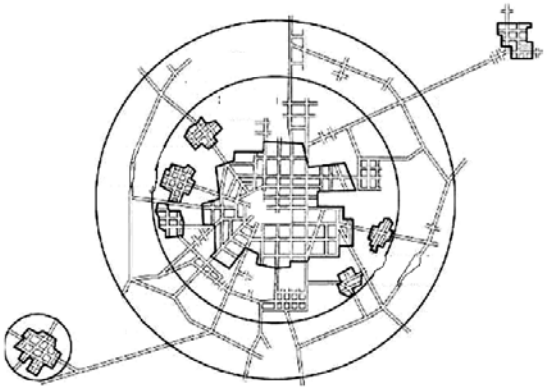

Šaltinis B

Klaipėda, Lietuva

Šaltinis C

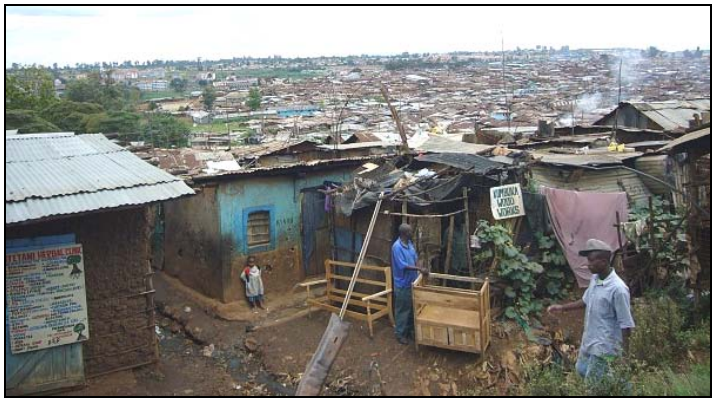

Nairobis, Kenija

30.1. Kokie procesai būdingi urbanizacijos reiškiniui? Nurodykite **du** procesus.

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
44,0	33,4	22,6	0,39	0,59	0,59

30.2. Rodyklėmis šaltinyje A pavaizduokite **suburbanizacijos** procesą.

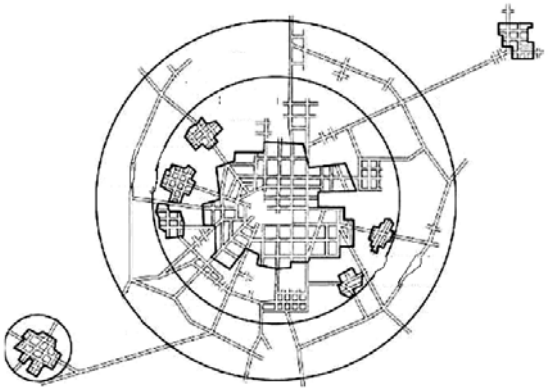

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
62,1	37,9	0,38	0,56	0,46

30.3. Nurodykite **vieną** ekologinę ir **dvi** socialines problemas, kurios yra būdingos ekonomiškai silpnų valstybių miestams (šaltinis B ir C).

(3 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)				*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2	3			
17,6	30,6	33,3	18,6	0,51	0,44	0,53

30.4. Kaip vyksta urbanizacija ekonomiškai silpnose ir ekonomiškai stipriose šalyse?

Ekonomiškai silpnose šalyse .....

Ekonomiškai stipriose šalyse .....

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
78,9	13,9	7,2	0,14	0,30	0,45

31 klausimas. Naudodamiesi kartoschema ir šaltiniu bei žiniomis, atlikite toliau pateiktas užduotis.

Šaltinis

Indijos vandenynas užima maždaug 21 % viso Pasaulio vandenyno ploto. Indijos vandenynas yra tarp Afrikos, Azijos, Australijos ir Antarktidos, jungiasi su Atlanto ir Ramiuoju vandenynais. Žemynų krantus juosia šelfas, kurio didžiausias plotis dažniausiai 2–40 km, kai kur keli šimtai metrų. Išorinis jo pakraštys – 50–500 m gylyje (giliausias prie Šiaurės Australijos). Žemyninis šlaitas status (10–30°), daug kur išvagotas povandeninių kanjonų. Paviršiaus vandens druskingumas šiaurinėje dalyje siekia 37–41 ‰, o pietinėje dalyje – apie 34,6 ‰. Vandenyne sugaunama 5–6 procentai pasaulinės žvejybos produkcijos.

(Pagal Visuotinę lietuvių enciklopediją)

31.1. Kuriam vienam pusrutuliui priskiriamas visas Indijos vandenynas?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
77,4	22,6	0,23	0,30	0,31

31.2. Koks klimato tipas būdingas **šiaurinei** Indijos vandenyno daliai?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
94,0	6,0	0,06	0,16	0,35

31.3. Rodyklėmis virš Indijos valstybės teritorijos pažymėkite vyraujančio **vėjo kryptis** sausio mėnesį. Atsakymą (rodyklių kryptis) argumentuokite.

Argumentas .....

.....

.....

.....

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
82,3	13,2	4,5	0,11	0,27	0,49

31.4. Žemėlapyje rodyklėmis pažymėkite Vakarų vėjų srovę.

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
90,1	9,9	0,10	0,26	0,43

32 klausimas. Naudodamiesi kartoschema ir šaltiniu bei žiniomis, atlikite toliau pateiktas užduotis.

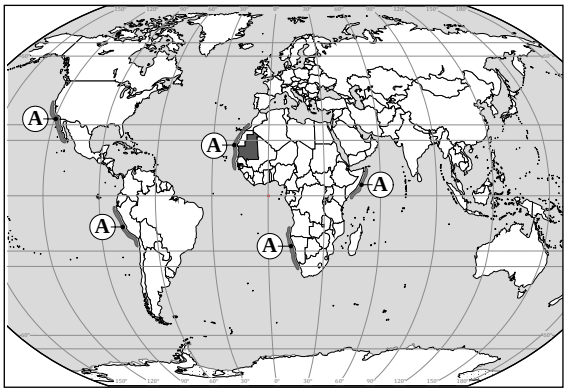

Šaltinis.

Netoli Mauritanijos krantų Atlanto vandenyne sugautų sardinių, geros kokybės aštuonkojų, krevečių galės paragauti ir lietuviai. Mauritanijoje Lietuvos x įmonių grupė pirmiau atidaro perdirbimo cechus, o vėliau – ir įmones. Atlanto vandenyne, prie Mauritanijos krantų yra itin dideli žuvų ir kitų jūros gėrybių ištekliai. Čia pagaunami geriausi pasaulyje aštuonkojai, nes pakrantėse gyvena daug moliuskų, kuriais aštuonkojai minta. Apie 90 proc. perdirbtų žuvų ir kitų jūros gėrybių x įmonių grupė eksportuoja. Lietuvoje parduodama tik nedidelė dalis.

Pagal *Lietuvos rytą,* 2012 m.

32.1. Kodėl prie Mauritanijos krantų pagaunami geriausi pasaulyje aštuonkojai?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
27,7	72,3	0,72	0,25	0,22

32.2. Kodėl Lietuvos *x* įmonių grupė Mauritanijoje atidaro perdirbimo cechus ir net pačias įmones?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
52,1	47,9	0,48	0,34	0,28

32.3. Kodėl Lietuvos *x* įmonių grupė žuvų ir jūrų gėrybių produktų Lietuvoje parduoda tik nedidelę dalį, o daugiau eksportuoja?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
20,0	80,0	0,80	0,27	0,26

32.4. Kodėl žuvų išteklių Atlanto vandenyno svarbiausiuose žvejybos plotuose mažėja? Nurodykite **dvi** priežastis.

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
19,6	58,2	22,2	0,51	0,33	0,41

32.5. Kodėl didžioji dalis žuvų sugaunama šelfo zonoje?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
61,3	38,7	0,39	0,44	0,40

32.6. Kokia vandens savybė būdinga raide **A** pažymėtuose priekrantiniuose plotuose?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
93,3	6,7	0,07	0,16	0,33

33 klausimas. Naudodamiesi vieno Azijos regiono žemėlapiu ir kartoschema bei žiniomis, atlikite toliau pateiktas užduotis.

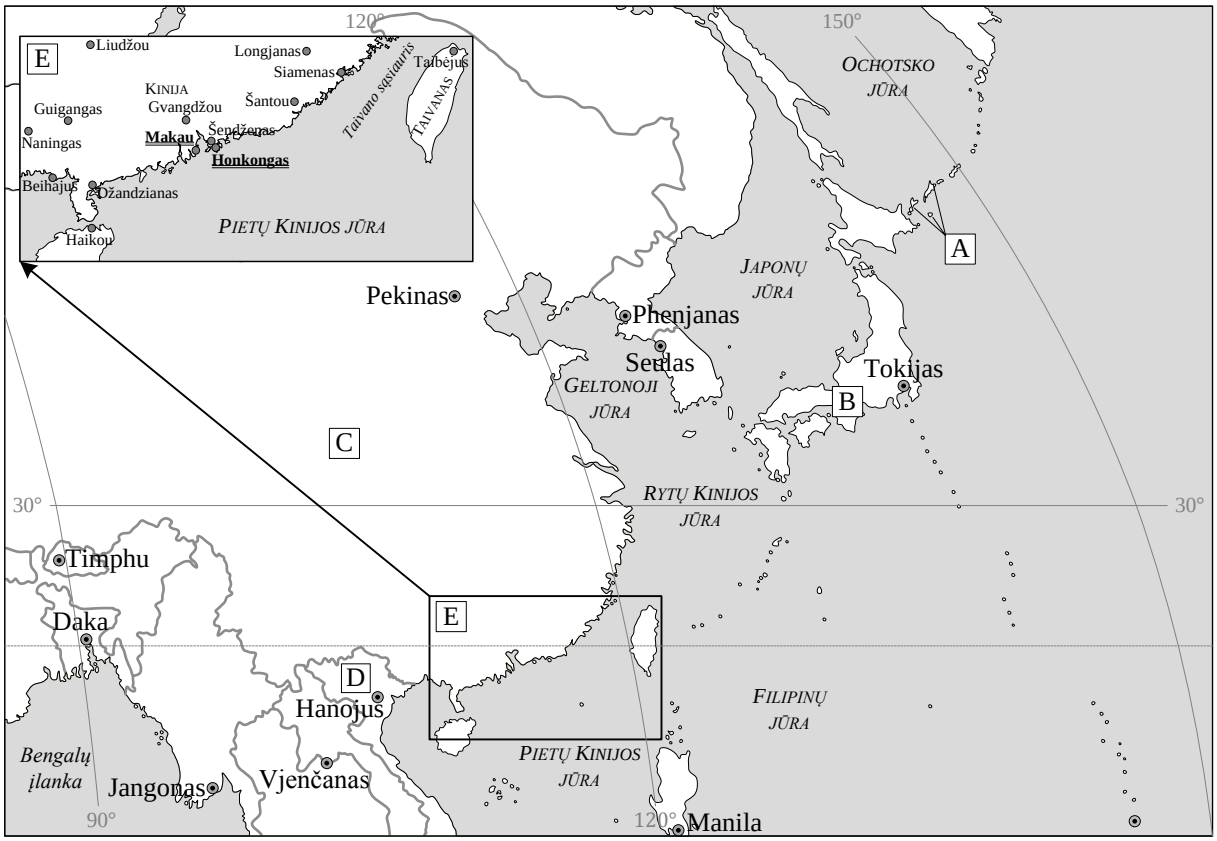

33.1. Žemėlapyje raide **A** parodytos salos, dėl kurių konfliktuoja dvi valstybės. Įvardykite salyną, kuriam priklauso šios salos, ir **dvi** valstybes – konflikto dalyves.

(3 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)				Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2	3			
37,4	30,9	21,9	9,8	0,35	0,52	0,65

33.2. Apibūdinkite žemėlapyje raide **B** pažymėtą valstybę.

Valstybės pavadinimas .....

Geopolitinė padėtis .....

.....

Politinis režimas .....

(3 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)				*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2	3			
23,9	51,2	21,6	3,3	0,35	0,40	0,62

33.3. Kokių ekonominių politinių panašumų turi **C** ir **D** raidėmis pažymėtos valstybės? Nurodykite **du** panašumus.

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
92,2	7,3	0,4	0,04	0,12	0,39

33.4. Honkongas 99-rius metus (iki 1997 m.) buvo Didžiosios Britanijos kolonija. Kaip pasikeitė Honkongo statusas po 1997 metų?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
79,6	20,4	0,20	0,42	0,43

33.5. Per kelis pastaruosius dešimtmečius ypač sparčiai pramoninė gamyba augo kai kuriose Azijos šalyse. Nurodykite **dvi priežastis**, dėl kurių XX a. 9 dešimtmetyje Taivanas, Honkongas (pažymėti raide **E**) pagal pramonės lygį pasivijo daugelį Europos valstybių.

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
73,0	24,4	2,6	0,15	0,16	0,27